

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 173/2023-41

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Tatry mountain resorts, a. s.**, Demänovská Dolina 72, Liptovský Mikuláš, IČO 31 560 636, zastúpenej JUDr. Barborou Miškovou Kubošiovou, advokátkou, Košická 2624/32, Poprad, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Sžk 40/2019 z 18. júna 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) 22. októbra 2020 namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 Sžk 40/2019 z 18. júna 2020 (ďalej len „napadnutý rozsudok“). Vo svojej ústavnej sťažnosti navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný úrad Prešov (ďalej len „okresný úrad“) vydal rozhodnutie č. OU-PO-OSZP1-2016/023597-012/SJ z 10. októbra 2016 v správnom konaní o vydaní súhlasu podľa § 56 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“) na vykonanie ornitologického výskumu na území národnej prírodnej rezervácie (ďalej len „NPR“) Slavkovská dolina, NPR Skalnatá dolina a NPR Studené doliny a na území Tatranského národného parku, ktoré je súčasne územím európskeho významu Tatry (SKUEV0307) s tretím, so štvrtým a s piatym stupňom ochrany, na účely spracovania správy o hodnotení pre navrhovanú činnosť „*Lyžiarske stredisko Vysoké Tatry – Starý Smokovec*“ a o povolení výnimky zo zákazu ustanoveného v § 16 ods. 1 písm. a) v znení § 14 ods. 1 písm. c), § 15 ods. 1 písm. a) v znení § 14 ods. 1 písm. c) zákona

o ochrane prírody a § 14 ods. 1 písm. c) zákona o ochrane prírody na pohyb mimo vyznačeného turistického alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce na území NPR Slavkovská dolina, NPR Skalnatá dolina a NPR Studené doliny a na území Tatranského národného parku, ktoré je súčasne územím európskeho významu Tatry (SKUEV0307) s tretím, so štvrtým a s piatym stupňom ochrany, v súvislosti s ornitologickým výskumom za dodržania podmienok podľa § 82 ods. 12 zákona o ochrane prírody stanovených v prvostupňovom správnom rozhodnutí, ktorým okresný úrad určil bližšie podmienky vykonania činnosti uvedenej vo výrokovej časti svojho rozhodnutia (ďalej len „prvostupňové správne rozhodnutie“). Žiadateľom v prvostupňovom správnom konaní bola sťažovateľka.

3. Proti prvostupňovému správnomu rozhodnutiu podalo odvolanie [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“), o ktorom Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) rozhodlo 3. júla 2017 rozhodnutím č. 3751/2017 (ďalej len „druhostupňové správne rozhodnutie“), ktorým zmenilo prvostupňové správne rozhodnutie tak, že časť výroku prvostupňového správneho rozhodnutia, ktorým okresný úrad v súlade s § 82 ods. 12 zákona o ochrane prírody určil bližšie podmienky vykonania činnosti uvedenej vo výrokovej časti prvostupňového správneho rozhodnutia, doplnilo novým bodom, ktorý znie: „7. *plánovaný ornitologický výskum a pohyb mimo vyznačených turistických a náučných chodníkov bude vykonávaný v záujmovom území vyznačenom na mape uvedenej v prílohe tohto rozhodnutia*“. Prvostupňové správne rozhodnutie doplnilo prílohou tak, že upravilo platnosť prvostupňového správneho rozhodnutia.

4. Proti druhostupňovému správnomu rozhodnutiu podalo [REDAKOVANÉ] správnu žalobu, podľa ktorej druhostupňové správne rozhodnutie aj prvostupňové správne rozhodnutie vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci a malo nimi dôjsť k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej podľa § 191 ods. 1 písm. c) a g) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) (ďalej len „správna žaloba“). O správnej žalobe rozhodol v správnom súdnom konaní, v ktorom bola účastníkom aj sťažovateľka, Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 3 S 37/2017-140 zo 7. júna 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že zrušil druhostupňové správne rozhodnutie a prvostupňové správne rozhodnutie a vrátil vec okresnému úradu. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka kasačnú sťažnosť, podľa ktorej krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP a krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP, a v ktorej sťažovateľka napádala aj nepreskúmateľnosť rozsudku krajského súdu pre jeho nedostatočné odôvodnenie (ďalej len „kasačná sťažnosť“). O kasačnej sťažnosti rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že ju zamietol.

5. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že najvyšší súd ako kasačný súd postupoval podľa § 27 ods. 2 SSP, podľa ktorého „*Pri rozhodnutí, opatrení alebo inom zásahu, ktoré orgán verejnej správy vydal alebo vykonal na základe zákonom povolenej správnej úvahy, správny súd preskúmava iba, či také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah nevybočili z medzí a hľadísk ustanovených zákonom; tým nie sú dotknuté ustanovenia § 192, 198 a § 230 ods. 1*

písm. b) a ods. 2 písm. a).“. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku tiež vyplýva, že v danom prípade sa najvyšší súd stotožnil so správnu úvahou vyjadrenou v rozhodnutí ministerstva č. 7656/2016-9.2.(30/2016-rozkl.) z 15. októbra 2016 (ktoré je súčasťou administratívneho spisu), ktorá podľa najvyššieho súdu zakladá správnu prax, ktorá musí byť rešpektovaná v druhovo rovnakých prípadoch, pričom odchýlenie sa od zavedenej správnej praxe si vyžaduje osobitné odôvodnenie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka vidí porušenie svojho práva na súdnu ochranu, resp. spravodlivé súdne konanie v tom, že najvyšší súd v napadnutom rozsudku pri posudzovaní zákonnosti druhostupňového správneho rozhodnutia a prvostupňového správneho rozhodnutia a rozsudku krajského súdu absolútne poprel účel a význam jednotlivých ustanovení zákona o ochrane prírody upravujúce jednak zákazy z činností platné v jednotlivých územiach s rôznymi stupňami ochrany, ako aj ustanovenia upravujúce generálne, druhové a individuálne výnimky z týchto zákazov. Podľa sťažovateľky došlo k porušeniu jej práv pri konštatovaní najvyššieho súdu v napadnutom rozsudku o tom, že jediné rozhodnutie druhostupňového správneho orgánu, na ktoré v napadnutom rozsudku najvyšší súd poukázal, zakladá správnu prax, pričom najvyšší súd v napadnutom rozsudku odignoroval existenciu množstva ďalších rozhodnutí druhostupňového správneho orgánu, ako aj iných orgánov štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny, ktoré výnimky pre účely výskumu v územiach aj s piatym stupňom ochrany povoľujú. Sťažovateľka vidí porušenie svojich práv aj v tom, že napadnutý rozsudok neobsahuje odôvodnenie, ktoré by zodpovedalo požiadavkám kladeným právnymi predpismi na súdne rozhodnutia, a je tak nepreskúmateľný.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Sťažovateľka namieta právne závery najvyššieho súdu uvedené v napadnutom rozsudku, osobitne právny záver najvyššieho súdu o zakladaní správnej praxe, ako aj dostatočnosť a zrozumiteľnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku.

8. Ústavný súd pripomína, že ústavná sťažnosť je inštitucionálnym mechanizmom, ktorý svojou povahou predstavuje *ultima ratio* prostriedok nápravy a nasleduje v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (III. ÚS 149/04). Ústavný súd stabilne judikuje, že nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou, pričom skutkové a právne závery všeobecných súdov môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by všeobecným súdom vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04). Úlohou ústavného súdu je preto presvedčiť sa, či napadnutý rozsudok je založený na rozumných a ústavne konformných dôvodoch a či právne závery v ňom uvedené nemajú za následok neprimeraný zásah do práv sťažovateľky.

9. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta spôsob aplikácie právnych noriem najvyšším súdom ako kasačným súdom v správnom súdnom konaní a ústavnosť právneho záveru najvyššieho súdu spočívajúceho v tom, že určitým rozhodnutím ministerstva (rozhodnutie ministerstva č. 7656/2016-9.2.(30/2016-rozkl.) z 15. októbra 2016) bola vyjadrená správna úvaha, ktorou sa zakladá správna prax, ktorá musí byť rešpektovaná v druhovo rovnakých prípadoch.

10. Najvyšší súd v bode 27 odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na to, ktorú predchádzajúcu správnu prax považoval za relevantnú, odkázal na rozhodnutie, ktoré túto správnu prax zavádza a toto rozhodnutie, na ktoré najvyšší súd odkazuje, je aj súčasťou príslušného administratívneho spisu. Zároveň v bode 27 odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že zavedená správna prax nie je nemenná a že odchylenie sa od tejto správnej praxe je možné za splnenia podmienky osobitného odôvodnenia.

11. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že jeho úlohou nie je zjednocovať správnu prax správnych orgánov, k tomu za istých okolností môže pristúpiť práve najvyšší súd (resp. už teraz najvyšší správny súd) ako súd kasačný, osobitne ak bude najvyšší správny súd konať a rozhodovať o kasačných sťažnostiach vo veľkom senáte podľa § 22 SSP. Ďalej zdôrazňuje, že výklad jednoduchého práva (zákonov) je v právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd je nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Ak tento výklad jednoduchého práva všeobecným súdom nie je zjavne svojvoľný, resp. popierajúci význam a zmysel príslušných zákonných ustanovení, nemožno v jeho dôsledku uvažovať o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

12. Posúdenie otázky vytvorenia správnej praxe, ktorá musí byť rešpektovaná v druhovo rovnakých prípadoch, je v právomoci príslušných správnych orgánov a správnych súdov, nie ústavného súdu. Pokiaľ sťažovateľka namieta, že správna prax, na ktorú odkazuje napadnutý rozsudok, je v rozpore so zákonom o ochrane prírody, z napadnutého rozsudku ani rozsudku krajského súdu nevyplýva, že predmetná správna prax účel a zmysel zákona nesleduje alebo nechráni, a to predovšetkým s odkazom na záväzky v oblasti ochrany prírody, ktoré na seba Slovenská republika prebrala.

13. Vzhľadom na uvedené sa aplikácia právnych noriem a právny záver najvyššieho súdu a jeho odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktoré napáda v ústavnej sťažnosti sťažovateľka, ústavnému súdu nejavia ako nedostatočne presvedčivé alebo zjavne nezrozumiteľné ani ako nedávajúce odpovede na otázky, ktoré sú v konaní spôsobilé zmeniť jeho výsledok. Z týchto dôvodov sa ústavnému súdu nejaví, že by napadnutým rozsudkom mohlo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

14. S ohľadom na už uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

15. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola vo všetkých jej častiach pri predbežnom prerokovaní odmietnutá, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 23. marca 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu